

Organizace maturitních zkoušek na Biskupském gymnáziu J. N. Neumanna ve školním roce 2023/2024

Maturita se skládá ze dvou částí: **společné a profilové**. Žák získá střední vzdělání s maturitní zkouškou, jestliže úspěšně vykoná obě části maturitní zkoušky.

Žáci maturitních ročníků podají přihlášky k maturitní zkoušce do 1. prosince 2023 pro jarní zkušební termín a do 25. června 2024 pro podzimní zkušební termín.

Společná část maturitní zkoušky

Maturitní zkouška ve školním roce 2023/2024 se koná podle ustanovení § 77 až § 82 školského zákona a podle ustanovení vyhlášky č. 177/2009 Sb., o bližších podmínkách ukončování vzdělávání ve středních školách maturitní zkouškou, ve znění pozdějších předpisů.

Ministerstvo školství (MŠMT) určuje termíny konání didaktických testů společné části maturitní zkoušky v jarním zkušebním období 2023 na pracovní dny v období **od 2. května do 5. května 2024**, pro podzimní zkušební období na dny **od 1. září do 10. září 2024**.

Jednotné zkušební schéma pro konání didaktických testů zveřejní MŠMT do 15. ledna 2024 pro jarní zkušební termín a do 15. srpna 2024 pro podzimní zkušební termín. Společná část maturitní zkoušky se skládá ze dvou povinných zkoušek a nejvýše dvou nepovinných zkoušek.

Povinné zkoušky jsou dvě: **zkouška z českého jazyka a literatury a zkouška z cizího jazyka, nebo z matematiky**.

Žák si může vybrat nejvýše dvě nepovinné zkoušky z cizích jazyků nebo matematiky.

Poznámky:

- společná část maturitní zkoušky z českého jazyka, z cizích jazyků i z matematiky se skládá pouze z jedné části, a to z didaktického testu;
- pro zkoušku z cizího jazyka si žák může vybrat jazyk anglický, německý, francouzský, španělský nebo ruský.

Povinné zkoušky

I. Český jazyk a literatura

Maturitní zkouška z českého jazyka a literatury je zkouškou komplexní – skládá se z didaktického testu, písemné práce a ústní zkoušky:

- Didaktický test** je tvořen uzavřenými i otevřenými úlohami. Ověřovány jsou především dovednosti odvozené z práce s texty. Test trvá *85 minut*. Test je připravován a hodnocen centrálně CERMATEm. Tento test vykonává povinně každý maturující žák. Didaktický test se hodnotí slovně „uspěl(a)“ nebo „neuspěl(a)“ s procentuálním vyjádřením úspěšnosti.

- 2. Písemnou prací** se rozumí vytvoření souvislého textu, jehož rozsah je *minimálně 250 slov*. Písemná práce, která nesplňuje minimální rozsah, je celkově hodnocena nedostatečně. Horní hranice rozsahu není vymezena. Písemná práce trvá *135 minut* včetně času na volbu zadání. Ředitel školy stanoví 5 zadání, která se žákům zpřístupní bezprostředně před zahájením zkoušky. Po jejím zahájení si žák 1 zadání zvolí. Zadání písemné práce obsahuje název zadání, způsob zpracování zadání a popřípadě výchozí text k zadání. Předmětem hodnocení je pouze autorský text žáka, text prokazatelně převzatý z dostupného zdroje se nezapočítává do celkového rozsahu a není ani předmětem hodnocení. Při konání písemné práce má žák možnost použít Pravidla českého pravopisu. Na základě novely vyhlášky č. 177/2009 Sb. je písemná práce **zařazena do profilové části**.

Slohové útvary: vypravování; úvaha; popis, charakteristika, líčení; fejeton; recenze (např. literárního díla, divadelního představení, filmu); útvary publicistického stylu (zpráva, článek, komentář, reportáž...); útvary administrativního stylu (úřední dopis, motivační dopis, stížnost, životopis...).

- 3. Ústní zkouška** se uskutečňuje formou řízeného rozhovoru s využitím pracovního listu ověřujícího vědomosti získané přečtením literárního díla ze školního seznamu literárních děl a znalosti a dovednosti žáka vztahující se k učivu o jazyce a slohu. Ústní zkouška trvá *15 minut*. Koná se před maturitní komisí a předchází jí *patnáctiminutová příprava*. Na základě novely vyhlášky č. 177/2009 Sb. je ústní zkouška **zařazena do profilové části**.

Školní seznam literárních děl: stanovený počet žákem vybraných titulů je 20. Pravidla pro výběr jsou uvedena v maturitním seznamu literatury. Žák odevzdá vlastní seznam literárních děl svému vyučujícímu českého jazyka nejpozději **do 31. března 2024** pro jarní zkušební termín a do 30. června 2024 pro podzimní zkušební termín. Maturitní seznam literárních děl pro školní rok 2023/2024 je dostupný na příslušné nástěnce v budově gymnázia a na [webové stránce školy](#).

II. Cizí jazyk

Maturitní zkouška z cizího jazyka je komplexní – tvoří ji didaktický test, písemná práce a ústní zkouška:

- 1. Didaktický test** se skládá z části „Poslech“ a z části „Čtení a jazyková kompetence“. Test trvá *110 minut*, z toho 40 minut tvoří poslechová část a 70 minut část ověřující čtení a jazykové kompetence. Test je připravován a hodnocen centrálně CERMATEm. Didaktický test se hodnotí slovně „uspěl(a)“ nebo „neuspěl(a)“ s procentuálním vyjádřením úspěšnosti. Úroveň didaktického testu je B1 podle SERR.
- 2. Písemnou prací** se rozumí vytvoření souvislého textu v rozsahu *200–250 slov*. Trvá *60 minut* včetně času na volbu zadání. Ředitel školy stanoví 2 zadání, z nichž si žák 1 zvolí. Při konání písemné práce má žák možnost použít překladový slovník. Na základě novely vyhlášky č. 177/2009 Sb. je písemná práce **zařazena do profilové části**. První cizí jazyk je zkoušen na úrovni B2, druhý cizí jazyk na úrovni B1 podle SERR.

Slohové útvary: korespondence (formální a neformální dopis nebo e-mail); vypravování; esej; recenze; popis (místa, věci, postavy).

3. **Ústní zkouška** z cizího jazyka se uskutečňuje formou řízeného rozhovoru s využitím pracovního listu obsahujícího 3 zadání k jednomu z 25 témat. Ústní zkouška trvá *15 minut*. Koná se před maturitní komisí a předchází jí *patnáctiminutová příprava*. Na základě novely vyhlášky č. 177/2009 Sb. je ústní zkouška **zařazena do profilové části**. První cizí jazyk je zkoušen na úrovni B2, druhý cizí jazyk na úrovni B1 podle SERR.

III. nebo Matematika

Zkouška z matematiky je koncipována jako didaktický test. Test je připravován a hodnocen centrálně CERMATEm a trvá *135 minut*.

Žák, který koná didaktický test z matematiky, bude mít v profilové části o jednu známku méně, neboť na konání didaktického testu z matematiky již **nenavazuje žádná profilová zkouška**.

Pokud si žák vybere ve společné části zkoušku z matematiky, nemá to vliv na jeho možnost volby zkoušky z matematiky i v profilové části.

Nepovinné zkoušky

V případě zájmu si žák může zvolit až 2 nepovinné zkoušky z cizích jazyků nebo zkoušku Matematika rozšiřující.

Nepovinná zkouška z cizího jazyka má strukturu shodnou se zkouškou povinnou.

Matematika rozšiřující se koná formou didaktického testu a trvá *150 minut*. Test je připraven a hodnocen CERMATEm.

Profilová část maturitní zkoušky

V souladu s § 79 zákona č. 561/2004 Sb. (školský zákon) v platném znění stanovil ředitel školy nabídku povinných a nepovinných zkoušek profilové části maturitní zkoušky včetně formy, počtu a termínů konání takto:

- **Písemné práce** proběhnou **9., 12. a 15. dubna 2024**. **Ústní maturitní zkoušky** se konají v termínu **od 16. května do 10. června 2024** v jarním zkušebním termínu a od 1. září do 20. září 2024 v podzimním zkušebním termínu. V tomto termínu budou probíhat profilové ústní zkoušky v návaznosti na společnou část maturitní zkoušky (český a cizí jazyk) a další dvě povinné profilové zkoušky z ostatních předmětů. Nepovinné zkoušky mohou být nejvýše dvě a platí pro ně stejná pravidla jako pro zkoušky povinné. Profilové zkoušky s výjimkou jazyků mají pouze ústní formu. Konkrétní termíny budou zveřejněny nejpozději do konce ledna 2024.
- **Maturitní zkouška z estetické výchovy** se skládá ze dvou částí – ústní zkoušky (25 otázek, které se skládají ze dvou podotázek z hudebního umění a z výtvarného umění) a praktické zkoušky (hra na hudební nástroj, popřípadě zpěv, nebo prezentace vlastního výtvarného díla). Praktická část je realizována formou veřejné hudební produkce nebo prezentací výtvarných děl. Její součástí je zajištění obsahové a organizační stránky akce. Studenti zabezpečí vhodný prostor a odpovídající propagaci akce. Nesou odpovědnost za důstojný průběh praktické zkoušky a usilují o odpovídající společenskou úroveň. Prezentace každého

studenta bude trvat asi *10 minut*. Její součástí bude seznámení přítomných s okolnostmi vzniku díla, s použitou výtvarnou technikou či zařazení vybrané skladby do stylového uměleckého období. Při hodnocení maturitní zkoušky se klade důraz na celkovou úroveň vystoupení, na odpovídající volbu tématu a jeho realizaci. Ústní zkouška ověřuje nabyté znalosti v oblasti teorie z dějin hudebního a výtvarného umění. Výběr repertoáru pro praktickou zkoušku oznámí žák **do 31. ledna 2024** příslušnému vyučujícímu. Konkrétní termín veřejného vystoupení bude zveřejněn nejpozději 1 měsíc před konáním akce. V případě podzimního termínu výběr repertoáru pro praktickou zkoušku oznámí žák do 30. června 2024, veřejné vystoupení proběhne v době profilových maturitních zkoušek.

- V profilové části maturitní zkoušky si lze zvolit matematiku i v případě, že si ji žák zvolil i ve společné části. Pokud si žák ve společné části zvolil cizí jazyk, nemůže si již tento jazyk znovu zvolit jako další profilovou zkoušku. **Výjimkou jsou studenti 6.E, kteří si mohou ve společné části zvolit i španělský jazyk.** V takovém případě se na ně vztahuje výjimka: „*U žáků, kteří si ve společné části maturitní zkoušky podle § 78 odst. 1 a 2 školského zákona zvolí jako druhou povinnou zkoušku španělský jazyk, je zkouška profilové části ze španělského jazyka, literatury a kultury podle odst. 2 písm. b) považována za zkoušku z cizího jazyka v souladu s § 79 odst. 1 a 5 školského zákona.*“ Jako profilová část se jim tedy započítává povinná zkouška ze španělského jazyka a literatury na úrovni C1.
- Profilové zkoušky lze skládat z těchto předmětů: **anglický jazyk, německý jazyk, francouzský jazyk, španělský jazyk, základy společenských věd, dějepis, zeměpis, matematika, fyzika, chemie, biologie, informatika, religionistika a estetická výchova.** Z jiných předmětů lze maturovat nepovinně, tedy jako z pátého předmětu, při splnění zákonem stanovených podmínek.
- **Žáci bilingvního cyklu ve třídě 6.E** skládají 2 profilové zkoušky. Jednu ze španělského jazyka a literatury – tato zkouška má část písemnou a ústní. Druhou zkoušku, která je ústní, skládají z jednoho z následujících předmětů: **dějepis ve španělském jazyce, zeměpis ve španělském jazyce, matematika ve španělském jazyce, chemie ve španělském jazyce, fyzika ve španělském jazyce.** Termín písemné práce ze španělského jazyka a literatury byl stanoven na **9. dubna 2024.**
- **Seznamy maturitních témat z profilových předmětů,** vypracované předsedy předmětových komisí, jsou dostupné na příslušné nástěnce v budově gymnázia a na [webové stránce školy](#).

Nahrazující zkouška z cizího jazyka

Zkoušku z cizího jazyka, k jejímuž konání se žák přihlásil, lze podle novely vyhlášky č. 177/2009 Sb. nahradit výsledkem standardizované zkoušky podle školského zákona dokládajícím jazykové znalosti žáka na jazykové úrovni **nejméně B2 podle SERR** v případě prvního cizího jazyka a **nejméně B1 podle SERR** v případě druhého cizího jazyka. **Nahradit lze profilovou část maturitní zkoušky,** tj. písemnou práci a ústní zkoušku navázanou na konání didaktického testu. Didaktický test ve společné části žák koná vždy.

Termín podání písemné žádosti řediteli školy o nahrazení zkoušky z cizího jazyka je **do 31. března 2024** pro jarní zkušební termín a do 30. června 2024 pro podzimní zkušební termín.

Povolené pomůcky pro profilové maturitní zkoušky

- **Anglický jazyk:** školní atlas světa, slovník česko-anglický/anglicko-český, slovník výkladový, pracovní listy;
- **Biologie:** obrazové materiály, modely a přírodniny dané charakterem maturitních otázek, pracovní listy;
- **Dějepis:** atlasy, mapy, úryvky z dobových dokumentů, pracovní listy;
- **Dějepis (bilingvní studium):** atlasy, mapy, pracovní listy;
- **Estetická výchova:** obrazový materiál, pracovní listy;
- **Francouzský jazyk:** školní atlas světa, slovník česko-francouzský/francouzsko-český, slovník výkladový, pracovní listy;
- **Fyzika:** MFCH tabulky, kalkulačka, pracovní listy;
- **Chemie:** periodická tabulka, kalkulačka, pracovní listy;
- **Chemie (bilingvní studium):** periodická tabulka, kalkulačka, pracovní listy;
- **Informatika:** notebook s pracovními soubory a potřebným SW, HW komponenty PC (napájecí zdroj, HDD, SSD, RAM, MB, kabely...), pracovní listy;
- **Matematika:** kalkulačka, MFCH tabulky, pracovní listy;
- **Německý jazyk:** školní atlas, slovník česko-německý/německo-český, slovník výkladový, pracovní listy;
- **Religionistika:** pracovní listy, Bible;
- **Španělský jazyk:** školní atlas světa, slovník česko-španělský/španělsko-český, slovník výkladový, pracovní listy;
- **Zeměpis:** školní atlas světa, školní atlas dnešního světa, pracovní listy;
- **Zeměpis (bilingvní studium):** školní atlas světa, školní atlas dnešního světa, pracovní listy;
- **Základy společenských věd:** pracovní listy.

Kritéria hodnocení profilových zkoušek

Hodnocení žáka u maturitních zkoušek schvaluje zkušební maturitní komise hlasováním. Prospěch žáka je klasifikován pěti stupni: výborný, chvalitebný, dobrý, dostatečný, nedostatečný. Výsledek zkoušky oznámí žákovi předseda maturitní komise v den konání zkoušky.

I. Hodnocení ústní zkoušky ze všeobecně vzdělávacích předmětů

Výkon žáka bude hodnocen stupněm:

1. **výborný** – žák přesně ovládá požadované učivo, zná fakta a pojmy, chápe a aplikuje vztahy mezi nimi, vyjadřuje se samostatně, jasně a logicky správně, jeho projev je přesný a výstižný;

2. **chvalitebný** – žák ovládá požadované učivo celkem uceleně, pojmy a fakta interpretuje s pomocí menších podnětů učitele, nepřesnosti dokáže napravit, myslí správně a logicky;
3. **dobrý** – žák učivo ovládá s většími chybami, které s pomocí učitele dokáže opravit;
4. **dostatečný** – žák má mezery v úplnosti učiva, faktů a pojmů, nedostatky napravuje jen s pomocí učitele, projev není plynulý ani samostatný;
5. **nedostatečný** – žák požadované učivo zvládá nepřesně, má nedostatky ve znalostech, nedokáže interpretovat své vědomosti ani s pomocí učitele, jeho projev často postrádá logické uspořádání.

II. Hodnocení ústní zkoušky z cizího jazyka

Hodnocení výkonu žáků při ústní zkoušce z cizího jazyka je kladen důraz jak na kvalitu a správnost jazykového projevu, tak na úroveň osvojení učiva. Výkon žáka bude hodnocen podle následujících kritérií:

1. **výborný** – žák přesně ovládá požadované učivo, pojmy a fakta, chápe vztahy mezi nimi, vyjadřuje se logicky správně, zřetelně, plynule a samostatně, je přesný a výstižný, po jazykové stránce se žák vyjadřuje plynule, bez vážnějších gramatických a lexikálních chyb, pohotově a správně reaguje na dané podněty, má široký rejstřík gramatických struktur a bohatou slovní zásobu, odpovídající úroveň intonace a výslovnosti;
2. **chvalitebný** – žák ovládá učivo v podstatě celé, poznatky interpretuje správně pouze s menší pomocí učitele, nepřesnosti napravuje samostatně, myslí logicky, projev je téměř plynulý bez závažných gramatických či lexikálních chyb, na zadané podněty reaguje správně, má správnou a srozumitelnou výslovnost;
3. **dobrý** – žák ovládá učivo, větší chyby opravuje s pomocí učitele, projev je srozumitelný, ne příliš plynulý, s občasnými lexikálními i gramatickými chybami, na zadané podněty reaguje ne vždy dobře, slovní zásoba je omezená, výslovnost a intonace správná jen částečně;
4. **dostatečný** – žák ovládá učivo neuceleně, s velkými mezerami ve znalostech, jeho projev je nesamostatný, logicky neuspořádaný, pomoc učitele je nutná k nápravě chyb, které jsou jak gramatické, tak lexikální a občas zabraňují porozumění, na podněty žák reaguje až po několikátém zopakování, má malou slovní zásobu, používá jednoduché gramatické struktury, výslovnost je chybná, občas nesrozumitelná;
5. **nedostatečný** – žákovy poznatky jsou neúplné a nepřesné, požadované učivo neovládá, znalosti nedokáže interpretovat ani s pomocí učitele, projev je nesouvislý, se závažnými chybami lexikálními, gramatickými, žák není schopen reagovat na zadané podněty, jeho slovní zásoba je nedostatečná, výslovnost je nesprávná a často nesrozumitelná.